

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002968

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марченко Віталій Валерійович

2. Vitalii V. Marchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-2182-0496

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 28-08-2025

Спеціальність за освітою: Менеджмент організацій

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10506

Повне найменування юридичної особи: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 05385631

Місцезнаходження: вул. Першотравнева, буд. 20, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 05385631

Місцезнаходження: вул. Першотравнева, буд. 20, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81

Тема дисертації:

1. Стратегізація інноваційного розвитку промислових підприємств на засадах аналітико-контролінгового забезпечення
2. Strategizing the Innovative Development of Industrial Enterprises Based on Analytical and Controlling Support

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене розробці теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій щодо стратегізації інноваційного розвитку промислових підприємств на засадах аналітико-контролінгового забезпечення. Контент-аналіз наукової літератури дозволив виявити різноманітні проблеми, пов'язані з функціонуванням господарюючих суб'єктів. У зв'язку з цим виникає потреба у визначенні стратегічних імперативів, здатних забезпечити інноваційне зростання промислових підприємств у довгостроковій перспективі, що дозволяє обґрунтувати ефективні управлінські рішення, спрямовані на активізацію інноваційної діяльності в промисловому секторі. Встановлено, що аналітико-контролінгове забезпечення виступає як інтегрований інструментарій стратегізації інноваційного розвитку, що дозволяє ефективно узгоджувати стратегічні цілі з оперативними рішеннями, здійснювати постійний моніторинг і

коригувати управлінські впливи. Запропоновано авторське визначення поняття «стратегізація інноваційного розвитку підприємств в контексті аналітико- контролінгового забезпечення» як цілісного процесу розробки та реалізації стратегічних управлінських рішень, спрямованих на довгострокове забезпечення конкурентостійкості підприємств через впровадження інновацій, який базується на консолідації сучасних концепцій контролінгу та адаптивного управління, що дозволяє сформувати високоякісний, науково обґрунтований теоретико-методичний інструментарій застосування системи контролінгу для активізації інноваційно-креативних можливостей підприємств. Систематизовано сучасні методичні підходи до оцінки інноваційного розвитку промислових підприємств на основі аналітико-контролінгового забезпечення. Зазначено, що інтегрована система взаємопов'язаних показників за комплексом обґрунтованих критеріїв, формалізує послідовність стратегізації інноваційного розвитку через структурно-логічну модель контролінгу, що забезпечує підвищення конкурентостійкості підприємств в умовах швидкоплинних технологічних змін та зростаючої ролі інновацій. Розроблено науково-практичний підхід до оцінки рівня впливу інноваційного потенціалу на конкурентостійкість промислових підприємств на принципах контролінгу. В основі цього підходу розрахунок інтегрального індексу конкурентостійкості та детермінації впливу компонентів інноваційного потенціалу на конкурентне становище підприємства із застосуванням критеріального апарату селекції індикаторів. Запропоновано концептуальний підхід до стратегізації інноваційного розвитку промислових підприємств на засадах аналітико-контролінгового забезпечення. Обґрунтовано, що процес формування стратегії інноваційного розвитку передбачає синергію трьох взаємопов'язаних складових: глибокого аналізу стану інноваційного розвитку підприємства, чіткого формулювання стратегічних орієнтирів, використання контролінгових інструментів управлінського впливу, що ґрунтується на принципах, які мають інтегрований характер і забезпечують логіку стратегічного планування, системність, адаптивність, ресурсну збалансованість та результативність інноваційних процесів. Встановлено, що поєднання контролінгу з інформаційно-аналітичною підтримкою забезпечує ефективне прогнозування траєкторій розвитку підприємства, дає змогу зменшити рівень невизначеності управлінських рішень і підвищити якість стратегічного планування. Обґрунтовано концептуальний підхід до стратегізації інноваційного розвитку промислових підприємств на засадах аналітико-контролінгового забезпечення, який передбачає використання економіко-математичного моделювання (зокрема ADL-моделей) для кількісного прогнозування змін інноваційного потенціалу, що дає можливість розробки адаптивних стратегій інноваційного розвитку підприємств різного рівня конкурентостійкості. Проведене економіко-математичне моделювання на основі панельних даних підприємств Харківського регіону підтвердило високий ступінь достовірності, адекватності та прогностичної спроможності запропонованих моделей. Визначено, що інтеграція аналітико-контролінгових підходів у процес стратегізації інноваційного розвитку промислових підприємств дозволяє підприємствам підвищити інноваційну активність, забезпечити стійке економічне зростання та сформувати конкурентні переваги в умовах цифрових трансформацій Індустрії 4.0 і 5.0. Запропоновано структурно-логічну послідовність етапів формування стійких управлінських патернів; класифікацію підприємств за рівнем конкурентостійкості з відповідними комплексами інституційно-управлінських інструментів стимулювання інноваційної динаміки для кожної групи, з орієнтацією на використання цифрових рішень та нематеріальних активів. Ключові слова: промислове підприємство, потенціал, розвиток, інновація, інноваційний розвиток підприємства, інноваційний потенціал, стратегія, стратегізація, контролінг, аналітико-контролінгове забезпечення, інструментарій оцінки, оцінка конкурентостійкості, прогнозування, стратегічно-орієнтовані альтернативи, адаптивність, інформаційно-адаптивне забезпечення, цифрові трансформації.

2. The dissertation is devoted to developing theoretical and methodological foundations and practical recommendations for strategizing innovative development of industrial enterprises based on analytical and controlling support. Content analysis of scientific literature revealed various problems related to the functioning of economic entities. In this regard, there is a need to define strategic imperatives capable of ensuring the innovative growth of industrial enterprises in the long term. This allows for the substantiation of effective managerial decisions to intensify innovative activities in the industrial sector. It has been established that analytical and

controlling support functions serve as an integrated toolkit for strategizing innovative development, enabling effective alignment of strategic goals with operational decisions, continuous monitoring, and adjustment of management interventions. The author proposes a definition of “strategizing the innovative development of enterprises in the context of analytical and controlling support” as an integral process of developing and implementing strategic management decisions aimed at ensuring long-term competitiveness of enterprises through introducing innovation. This process is based on the integration of modern controlling concepts and adaptive management, which makes it possible to form a high-quality, scientifically substantiated theoretical and methodological toolkit for applying the controlling system to activate enterprises' innovative and creative potential. Modern methodological approaches to assessing innovative development of industrial enterprises based on analytical and controlling support are systematized. It is noted that an integrated system of interrelated indicators, based on substantiated criteria, formalizes the sequence of strategizing innovative development through a structural-logical controlling model, which ensures increased competitiveness of enterprises under rapid technological change and the rising role of innovation. A scientific and practical approach has been developed to assess the influence of innovative potential on the competitiveness of industrial enterprises based on controlling principles. This approach is grounded in calculating an integral competitiveness index and determining the impact of the components of innovation potential on the competitive position of an enterprise using a criterion-based apparatus for indicator selection. A conceptual approach to strategizing the innovative development of industrial enterprises based on analytical and controlling support has been proposed. It is substantiated that forming an innovation development strategy involves the synergy of three interrelated components: an in-depth analysis of the state of the enterprise's innovation development, precise formulation of strategic guidelines and application of controlling tools for managerial influence. This is based on principles of an integrated nature that ensure the logic of strategic planning, systemic coherence, adaptability, resource balance, and the effectiveness of innovation processes. It has been established that integrating controlling with information and analytical support enables effective forecasting of enterprise development trajectories, reduces uncertainty in managerial decisions, and improves the quality of strategic planning. A conceptual approach to strategizing innovative development based on analytical and controlling support has been substantiated, which includes economic-mathematical modeling (e.g., ADL models) for quantitative forecasting of changes in innovation potential. This enables the development of adaptive innovation development strategies for enterprises at various levels of competitiveness. The economic-mathematical modeling based on panel data of enterprises in the Kharkiv region confirmed the proposed models' high reliability, adequacy, and predictive capability. It is determined that integrating analytical and controlling approaches into strategizing the innovative development of industrial enterprises allows them to increase innovation activity, ensure sustainable economic growth, and form competitive advantages in the context of digital transformations of Industry 4.0 and 5.0. A structural and logical sequence of stages for forming sustainable management patterns has been proposed, along with a classification of enterprises by competitiveness level, each with corresponding sets of institutional and managerial tools to stimulate innovation dynamics, oriented toward the use of digital solutions and intangible assets. Keywords: industrial enterprise, potential, development, innovation, innovative development of the enterprise, innovation potential, strategy, strategizing, controlling, analytical and controlling support, assessment tools, competitiveness evaluation, forecasting, strategy-oriented alternatives, adaptability, informational and adaptive support, digital transformations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Марченко В.В. Теоретичне підґрунтя стратегізації інноваційного розвитку підприємств в контексті аналітико-контролінгового забезпечення. Економіка і управління. 2025. № 1. С. 68-73. DOI: 10.32782/2312-7872.1.2025.10.
- Марченко В.В. Аналітико-контролінгове забезпечення інноваційного розвитку як інструмент адаптації промислових підприємств до викликів сучасного бізнес-середовища. Вісник економіки транспорту та промисловості. 2025. № 89. DOI: <https://doi.org/10.18664/btie.89.330724>.
- Маслак О.І., Марченко В.В. Методичні засади оцінки інноваційного розвитку промислових підприємств: аналітико-контролінговий підхід. Управління змінами та інновації. 2025. Випуск № 14. С. 34-39. DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2025-14-5>.
- Марченко В.В. Методичні засади оцінювання конкурентостійкості промислових підприємств у контексті стратегізації інноваційного розвитку. Здобутки економіки: перспективи та інновації. 2025. №17. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15318671>.
- Маслак О.І., Марченко В.В. Інноваційний потенціал як фактор підвищення конкурентостійкості промислових підприємств: науково-практичні аспекти. Наукові інновації та передові технології. 2025. №5(45). С. 773-788 [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-5\(45\)-](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-5(45)-).
- Марченко В.В. Стратегія інноваційного розвитку промислових 12 підприємств: концептуальна модель аналітико-контролінгового забезпечення. Наукові перспективи. 2025. №5(59). С. 867-879 [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-5\(59\)-867-879](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-5(59)-867-879).
- Маслак О.І., Марченко В.В. Інтеграція інформаційно-адаптивного забезпечення у формування стратегічних альтернатив інноваційного розвитку промислових підприємств. Актуальні питання у сучасній науці. 2025. №5(35). С. 115-127 [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-5\(35\)-115-126](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-5(35)-115-126).
- Маслак О., Гришко Н., Яковенко Я., Гладенький Б., Марченко В. Стратегія смарт-спеціалізації як інноваційна основа глобального економічного розвитку: європейський досвід. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). 2023. № 2. С. 95-98. <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.2.95>.
- Kuzmynchuk N., Kutsenko T., Aloslyn S., Marchenko V. Marketing and controlling in strategic forecasting of innovative industrial development Economics Ecology Socium. 2025, Vol 9. № 1. P. 133-146 (Web of Science). DOI: 10.61954/2616-7107/2025.9.1.
- Марченко В.В. Аналітико-контролінговий інструментарій стратегізації інноваційного розвитку підприємства. Маркетингові стратегії, підприємництво і торгівля: сучасний стан, напрямки розвитку: Матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 10 квітня 2025 року): тези доповідей / відп. ред. П. В. Захарченко. Київ : КНУБА, 2025. С. 57-60. https://library.knuba.edu.ua/books/zbirniki/25/VI_10-04-2025.pdf.
- Марченко В.В. Аналітико-контролінгове забезпечення підприємств: імперативи підвищення конкурентостійкості та резильєнтності. Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності: глобальні виклики»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків / колектив авторів; Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, 2025. С.409-413. <https://science.kname.edu.ua/nashi-konferentsii>.
- Марченко В.В. Оцінка інноваційного розвитку промислових підприємств крізь призму аналітико-контролінгового забезпечення. Синергія інновацій: політика, економіка та менеджмент в цифровому світі : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 18 квітня 2025 р.) [Електронне видання]. Київ : ДУІКТ, 2025. С. 249-252.
- Марченко В.В. Оцінка впливу інноваційного потенціалу на конкурентостійкість промислових підприємств: науково-практичний підхід у контексті постіндустріальної трансформації. Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, 15

травня 2025 р. Полтава : ПДАУ, 2025. С. 582-585. https://duikt.edu.ua/uploads/p_2779_26171712.pdf.

- Марченко В.В. Визначення впливу інноваційного потенціалу на конкурентостійкість промислових підприємств: науково-практичний підхід у 14 контексті цифрової трансформації. Дев'яносто сьомі економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції. м. Львів, Україна, м. Ополе, Польща, 29-30 травня 2025 р. / редкол. : О. Патряк та ін. ГО "Наукова спільнота", WSZIA w Opolu. Львів : ФО-П Шпак В.Б. С. 16-18. <http://www.spilnota.net.ua/ua/articles/year-17/rozdil-127/pidrozdil-376/pidrozdil2-1750/>.
- Почтовюк К.А., Марченко В.В., Сухомлин Л.В., Лемешенко І.Г. Проектний підхід до управління інноваційною діяльністю організацій. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Актуальні проблеми життєдіяльності суспільства». м. Кременчук. 2024. С.174-175. https://apgs.kdu.edu.ua/zbirnik.php?id_nom=2.
- Білик М.Ю., Яковенко Я.Ю., Олійник Є.В., Марченко В.В., Петросян В. Основні тенденції діджиталізації: виклики і тренди для моделей управління розвитком бізнесу. Інноваційна модернізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів: матеріали VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 15-16 листопада 2022 р. м. Кременчук, КрНУ. 2022. С. 208-211. https://econ.kdu.edu.ua/files/files/zbirnyk_2022.pdf.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U201314, 0123U105162, 0124U004802

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маслак Ольга Іванівна

2. Olga I. Maslak

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6793-4367

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 05385631

Місцезнаходження: вул. Першотравнева, буд. 20, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ареф'єва Олена Володимирівна
2. Olena V. Arefieva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.06.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5157-9970

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кудріна Ольга Юріївна
2. Olga Y. Kudrina

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7364-1998

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Латишев Костянтин Олександрович
2. Kostiantyn O. Latyshev

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2645-1902

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 05385631

Місцезнаходження: вул. Першотравнева, буд. 20, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сакун Леся Миколаївна

2. Lesia M. Sakun

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5113-4154

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 05385631

Місцезнаходження: вул. Першотравнева, буд. 20, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Почтовюк Андрій Борисович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Почтовюк Андрій Борисович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Маслак Ольга Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна